

Nr. 41 – 8. oktober 1974

vi menn

Pris kr. 3,75 inkl. moms.

Hva hendte Wilma Montesi?

*... politikk, sex,
narkotika og penger*

Vi møtte Alexander Dubček

Marco Polos fotspor...

*Silkeveien gjennom
Afghanistan*

Wilma Montesi fotografert kort før sin tragiske død.

Moren hadde samme dag invitert både Wilma og søsteren Wanda med på kino. Wanda hadde sagt ja takk, men Wilma hadde svart at hun heller ville dra til Ostia og nyte den friske havluften. Wilmas kjæreste, *Angelo Giuliani*, som var politibetjent i distriktet, hadde da også fått et postkort fra Ostia den 10. april.

Alt tydet altså på at Wilma virkelig hadde reist med toget til Ostia, en ferie- og weekend-by ved munningen av Tiber.

Wanda mente at selv om en kjølig april dag ikke nettopp innbød til å vasse, var det mulig at Wilma, som var plaget av frostknuter på føttene, kanskje hadde villet skylle dem i sjøen.

Wilma hadde den siste tiden hatt sterke menstruasjonsmerter. Og da hun også hadde svakt hjerte, var det faktisk mulig at hun hadde besvimt under vassingen og druknet.

Vind og strøm i forening hadde så ført liket omkring 20 km mot sør til stranden ved Tor Vajanica, hvor det ble funnet om morgenen den 11. april.

Politiet fantaserer

Montesi-familien, av respektabel middelstand, katolikker, var like opprevet over politiets påstand om selvmord som over Wilmas død.

Foreldrene forklarte at deres datter hadde vært lykkelig forlovet, brudekjolen var sydd for lengst, hun var sunn og glad, ikke gravid, og troende katolikk. Politiet nølte ikke med å skifte mening: Wilma hadde vasset på en halv meters dyp, hadde plutselig besvimt og var druknet.

Hva h

VI MENN innleder her en serie på tre artikler om den sensasjonelle Montesi-saken

Tidlig om morgenen den 11. april 1953 var snekkeren *Fortunata Bettini* på vei til sitt arbeid. Han gikk langs stranden ved Tor Vajanica, 20 kilometer sør for Roma. Da fikk han plutselig øye på et menneskelegeme som fløt på grunt vann.

Det viste seg å være liket av en ung pike som hadde vært død en god stund, og sannsynligvis var blitt skylt inn med tidevannet. Hun var vakker og velskapt med sort hår, sanselige lepper og en byste som ville ha egnet seg som

blikkfang på en italiensk filmplakat.

Liket var nakent, bortsett fra truse, bh og en tynn underkjole, og det fantes ikke tegn til ytre vold. Politiet hadde det travelt, så man anbrakte den døde i likhusets kjølekjeller og skrev i rapporten: «Selvmord ved drukning.»

Den følgende dag ble den ukjente piken identifisert av sagbrukseieren *Rodolfo Montesi* som hans datter, den 21-årige *Wilma Montesi*, som hadde gått fra hjemmet sitt på Via Tagliamento i Roma om ettermiddagen den 9. april.

En aprilmorgen i 1953 blir liket av en ung og vakker pike funnet drivende i sjøen ved en strand to mil sør for Roma. Hun identifiseres som Wilma Montesi – et navn som snart skulle komme til å bli verdenskjent. Hennes død ga støtet til en hemningsløs skittentøyvask, i pressen og i rettsalen. Det ble rullet opp et skandalepreget «søtt liv» med høytstående medlemmer av Roma-sosieteten som aktører.

Av Georg V. Bengtsson
Bearbeidet av Idar Kristiansen

Samtidig erklærte politilegen at døden var inntrådt den 10. april utpå kvelden, og dermed startet endeløse spekulasjoner og diskusjoner.

Hvis døden var inntrådt den 10. april utpå kvelden, hvor hadde så Wilma oppholdt seg siden hun dro hjemmefra? Den 10. april hadde vært en vindfull og sur dag. Ville en ung kvinne alene oppsøke en øde strandbredd for å vaske? Og hvor var hennes hofteholder, strømper, sko, skjørt, bluse og jakke?

Politiet forsøkte seg med en forklaring om at sjøen hadde sugd tøyet ut. Men hvordan skulle sjøen være i stand til å «suge» med seg en stram og fastsittende hofteholder, men la en løsthengende underkjole bli igjen?

Foreldrene fortalte at Wilma var dratt av sted uten penger, uten smykker og uten bildet av kjæresten, det hun alltid pleide å bære med seg.

Med hensyn til det «manglende» døgnet foreslo det fantasifulle politiet at Wilma hadde vært og moret seg. Herregud! Man er jo ung bare én gang!

Forklaringen var absurd.

Begge døtrene i Montesi-familien var blitt strengt oppdratt. Men i betraktning av alderen hadde de fått lov til å være ute til klokken 23, en avtale ingen av døtrene noen gang hadde brutt.

Wilma hadde vært klar over at foreldrene ville bli fra seg av bekymring dersom hun ikke var hjemme til fastsatt tid. Ingen som kjente henne trodde et øyeblikk at hun under slike forhold ubekymret kunne vaske langs kysten ved Ostia.

Legene undersøkte liket for tredje gang, og meget grundig.

De fastholdt at dødsårsaken var drukning, men erklærte at det var en

Den falske markien Ugo Montagna – kjent levemann med skjulte inntekter – var en av de første som fikk sitt navn trukket inn i Montesi-saken.

Eksplosiv rykteflom

Det gikk fem måneder, og Wilma Montesi var nesten glemt. Da fikk plutselig ryktene stormfart. De eksploserte formelig i ansiktet på myndighetene, som så energisk hadde forsøkt å kvele dem.

Gnisten som tente ilden, skrev seg fra et elegant og sterkt kulørt sladder-magasin, «Attualità», som brakte Wilmas vakre ansikt i fargefoto på forsiden med tittelen: SANNHETEN OM WILMA MONTESIS DØD!

Artikkelen inne i bladet handlet om to menn, hr. X og hr. Y, som var spesialister på å arrangere fester for overklassen, fester med rikelig og lettvinnt adgang til vakre piker, alkohol og narkotika i den rekkefølge og det omfang man personlig ønsket.

De to herrene hadde fått fatt i Wilma og gitt henne narkotika. Wilma var blitt syk og hadde mistet bevisstheten. Herrene – den ene sønn av en fremstående embetsmann – var blitt klar over at de snarest mulig burde bli kvitt et lik.

De hadde flådd klærne av Wilma, kjørt henne ned til stranden og etterlatt henne der, slik at tidevannet kunne ta henne med seg dit det måtte falle seg.

Beretningen burde vært avvist med en skuldertrekning. Men politiet begikk den taktiske dumhet å slepe redaktøren for retten. Han ble martyr, og den venstreorienterte og liberale presse ble tvunget til å støtte ham.

«Martyren» var en alvorlig, rundkinnet ung mann, sønn av en velstå-

endte Wilma Montesi?

mulighet for at døden hadde inntruffet den 9. april.

Tragedien hadde foreløpig ikke vakt større oppsikt. Men valgene var like om hjørnet, og de alvorligste problemer for politikerne var den utbredte korrupsjon blant embetsmennene og hardnakkete rykter om sexorger og narkotikamisbruk i samfunnets øverste lag. Dette til tross for paven og Vatikanstaten og Peterskirken og årlig besøk av 10 millioner pilegrimer – og det faktum til tross at Italias hovedstad med sine 2,5 millioner innbyggere bare hadde 30 nattklubber, mot 750 kirker og 200 kapeller.

På denne stranden ble liket av Wilma Montesi funnet. Politiet, som først ville ha det til at det var et tilfelle av «selvmord ved drukning», er her i gang med etterforskningen.

ende skipsreder og kjent som en journalistisk fusk: *Silvano Muto*.

Levemann med skjulte inntekter

I rettsmøtet som foregikk i et trist og sjuuskete lokale den 28. januar 1954, snakket Silvano Muto langsomt og distinkt. Under åndeløs stillhet fortalte han at den signor X som var nevnt i artikkelen var *Ugo Montagna*, marki av San Bartolomeo på Sicilia. Hr. Y kjente han imidlertid ikke særlig meget til.

Gnisten slo plutselig ut i åpen flamme.

Ugo Montagna var et av Romas kjente navn, en distingvert leve- og pengemann uten fast stilling. Ryktene fortalte at han hadde vært fremstående medlem av Mussolinis hemmelige politi og senere av Hitlers Gestapo. Senere hadde han vært ansatt i de alliertes etterretningstjeneste.

Forts. fra foregående side

Signor Montagna forsto å skjule sine inntektskilder minst like godt som sin fortid. Man mente likevel å vite at han hovedsakelig formidlet kontakt mellom folk som ønsket å selge og folk som ønsket å kjøpe — uten oppmerksomhet fra andre.

Markien av San Bartolomeo hadde de beste forbindelser med de betydeligste medlemmer av den italienske regjering, og han var dessuten ungdomsvenn av rikspolisjefen *Tommaso Pavone*, som også var fra Sicilia.

I den aktuelle sammenheng hadde det særlig interesse at han var direktør, leder og administrator for St. Huberts Jaktklubb, som arrangerte jaktutflukter med etterfølgende aftenselskaper for det romerske aristokratis spisser på jaktlotet Capocotta, som tidligere hadde tilhørt den italienske kongefamilie.

Så var det gjort! Navnet frembrakte tomme øyeblikke overskrifter i pressen verden over.

Dommeren spurte forsiktig hvor redaktør Muto hadde fått sine opplysninger. Uten betenkning avslørte redaktøren sine kilder, to unge signorina'er *Adriana Basacci* og *Anna Maria Caglio*.

— *Adriana Bisacci* har selv deltatt i selskapene på Capocotta, fortalte *Silvano Muto*. — Hun ble, i likhet med *Wilma Montesi*, invitert dit av en høystående embetsmann, og hun har antydning at hun vet mer enn politiet om *Wilma Montesis* død. Hun påstår at mannen som inviterte *Wilma* til festen var skyld i hennes død. Men da jeg spurte om navnet hans, ble hun redd. Hun våget ikke å rope det.

Muto fortalte videre at *Adriana* hadde snakket om narkotikaorgier på Capocotta. *Wilma* hadde fått en overdose og hadde mistet bevisstheten. Den skyldige hadde fått panikk. Han og kameratene hadde kjørt henne ned til sjøen og etterlatt henne der i bevisstløs tilstand.

Dommeren brøt inn: — Jeg vil gjerne få høre denne meget interessante beretningen fra de to kvinnene selv. Vet De hvor jeg kan finne dem?

Redaktør *Muto* ristet på hodet. Dommeren utsatte rettsmøtet inntil de to unge damene kunne bli avhørt.

Skandalen svulmer opp

Utsettelsen varte en ukes tid. I mellomtiden svulmet skandalen opp til utrolig omfang. Et lite, spinkelt ordspill hadde på dette tidspunkt en fantastisk suksess. Man fortalte med et glimt i øyet at *Wilmas* famøse hofteholder — som ikke fantes på liket — var funnet på stranden av en mann som hadde sendt den til politiet med brevduet.

Det lyder uskyldig, nærmest fjollet for en utenforstående. Men det italienske ord for brevduet er *piccioni*, og utenriksministeren het tilfeldigvis *Attilio Piccioni*, og han hadde en sønn som het *Piero Piccioni*.

Denne *Piero Piccioni* var en kjent jazzpianist og komponist, som hver uke hadde et populært program i radioen. Tilsynelatende var det ingen fornuftig grunn til å sette hverken far eller sønn i forbindelse med *Montesi*-affæren.

Men nå, like foran valgene i 1954,

Redaktør *Silvano Muto* (til høyre) og hans advokat *Giuseppe Sotgiu*. Redaktøren ble trukket for retten etter å ha publisert en sensasjonsartikkel, der han pretenderte å avsløre sannheten om *Wilma Montesis* død.

var det som alltid en spesiell italiensk sport å sette rykter i oppløp eller starte en fiks liten skandale. Var det ingen rykter, kunne de lett fremstilles ved vanlig husflid. Det var en sport som ble brukt i alle tenkelige variasjoner såvel på høyre- som på venstrefløyen.

Den smarte *Silvano Mutos* redaksjon fulgte opp suksessen med enda en artikkel. Denne gang var ikke hensikten maskert.

Alle navn var fremhevet på en slik måte at selv mindre begavede måtte forstå hvem det gjaldt. «Attualità» henledet publikums oppmerksomhet på det faktum at liket av den uskyldige unge piken var blitt funnet på stranden nedenfor det gamle kongeslottet Capocotta.

Man minnet om at signor *Ugo Montagna*, marki av San Bartolomeo, var direktør for St. Huberts Jaktklubb, som ikke bare arrangerte jaktutflukter, men også de påfølgende selskapene på Capocotta. Det var selskaper utelukkende for det høyeste og mest velstående aristokrati, fortalte bladet, med overflod av alkohol, narkotika og unge, velskapte kvinner som absolutt ikke var snerpete.

Det måtte ansees som en kjensgjerning at *Wilma* var blitt syk og bevisstløs under en orgie på Capocotta, og at hun derpå var blitt kastet i sjøen, slik at hun omkom ved drukning.

— Det går de vildeste rykter om orgiene på Capocotta, sluttet artikkelen. — En mann som en kveld var ute og spaserte ved Capocotta, så ryttere som forfulgte nakne piker gjennom skogen. Vi føler oss overbevist om at realitetene i virkeligheten overgår alle rykter!

Det var et maskert angrep på regjeringen, på samfunnets og kirkenes fyrster, samt kapitalismen! Og den øvrige presse — særlig på ytterste venstrefløy — hoppet energisk og veloppdelt på skandalen.

Opphisselsen og de vrede ord skyldtes i første rekke at man trodde fremstående embetsmenn hadde dannet en sammensvergelse for å beskytte gjerningsmannen til en forbrytelse.

Den ville diskusjonen fortsatte: Hvis *Wilma Montesi* virkelig hadde deltatt i sex-orgier på Capocotta, hvordan i all

verden kunne hun så være jomfru, slik legene hadde fastslått at hun var da hun ble funnet som lik?

Uhyggelige trusler

Saken mot *Silvano Muto* ble gjenopptatt. Nå skulle vitnene avhøres. Først *Adriana Bisacci*, som drømte om å bli filmstjerne og til stadighet hang omkring den internasjonale filmkoloni i Roma i håp om å få en liten rolle som statist.

Adriana Bisacci var 23 år, kunstmodell, brunette og slank.

Hun var medlem av den italienske eksistensialist-krets, en samling unge, naive kunstnere. Livlig fortalte hun om *Wilma Montesi*, som hun påsto å ha kjent meget godt. Men hun var betydelig mer opptatt av å berette om to uhyggelige individer som hadde tvunget henne til å ta narkotika, og som hadde truet med å skjære hodet av henne hvis hun sladret.

En dag møtte hun i retten omtaket etter å ha tatt en overdose barbiturater. Da dommeren var av den oppfatning at hennes beretning utelukkende var oppfunnet for å vekke oppsikt og sette kulør på en kjedsommelig og frustert tilværelse, lot man henne seile. Men dommeren antydning at hun nok kunne vente seg en dom for falsk forklaring.

«Den sorte svane» forteller

Silvano Mutos andre vitne, *Anna Maria Caglio*, ble langt om lenge funnet — i et kloster i Firenze. En velskapt og særdeles tiltrekkende *Milano*-pike, sorthåret og mørkøyet.

Signorina *Caglio* snakket fem språk flytende. Hun hadde en holdning som en renessanse-prinsesse og en tunge som en Broadway-redaktør. På grunn av sitt sorte hår og sin slanke hals ble hun øyeblikkelig omdøpt til «Den sorte svane».

Med stor og overbevisende oppriktighet og medrivende veltalenhet slyngte hun ut sine beskyldninger til høyre og venstre, med en funklende rikdom av presise og karakteriserende detaljer.

Hele nasjonen og den samlede

presse tiljublet henne og kalte henne «Århundrets pike», «*Italia's Jeanne d'Arc*», og «*Piken* som fikk Roma til å skjelve», hvoretter Romas største dagblad henrykt «adopterte» henne.

Maria Caglio talte så blendende og med en slik oratorisk begavelse at alle trodde henne fra første stund og lyttet med åndelos oppmerksomhet og i dybeste stillhet. Dommeren og anklageren behøvde ikke å presse henne. Hun var overraskende inøtekommende. Gjennom to rettsaker i forbindelse med *Montesi*-affæren var hun så ivrig at hun var like ved å snakke seg selv direkte inn på anklagebenken.

Maria Caglio fortalte at hun første gang hadde møtt *Ugo Montagna* i mars 1953 og at hun hadde vært hans elskerinne til bortimot årets slutt. For å legge ytterligere vekt på beretningen understreket hun at hun, lenge før saken kom for retten, hadde henvendt seg til riksadvokaten i Roma og fortalt ham om sin mistanke med hensyn til *Wilma Montesis* død.

Men signorina *Caglio* hadde fått det råd at hun hurtigst mulig skulle glemme hele affæren, hva hun på det mest bestemte hadde nektet å gjøre.

«Den sorte svane» fortalte blant annet:

— En dag sa jeg direkte til *Ugo*: — Jeg har en mistanke om at det er *Piero Piccioni* som er ansvarlig for mordet på *Wilma Montesi*. Og jeg synes han bør kreves til ansvar, selv om han er sønn av utenriksministeren!

Ugo ble sint og snerret: — *Piero* kommer ikke i betraktning hva denne saken angår! Han var i *Amalfi* den 9. april!

Men jeg trodde ham ikke. Den 9. april besøkte jeg *Ugo* i Roma. Om ettermiddagen ringte *Piero* til *Ugo*. Det var en innenbys samtale, og jeg kunne høre at det var *Piero* som ringte. Altså var *Piero* i Roma og ikke i *Amalfi*.

En dag da jeg hadde spist middag hos *Ugo*, ble jeg fryktelig syk og fikk kvalme og sterke mavesmerter. Jeg er sikker på at *Ugo* hadde prøvd å myrde meg. Men jeg kom til lege i rett tid og ble reddet.

Da jeg traff ham et par dager senere, sa han: — Du er for nysgjerrig og vet for meget. Forsvinn — eller så skal jeg ordne den saken!

Så ble jeg redd og flyktet til klosteret i Firenze.

Han bare smilte...

Maria Caglio ble utspurt om «orgiene» på Capocotta.

— Jeg har ikke selv vært med. Men jeg har hørt så fryktelige beretninger at en anstendig pike ikke kan giengj dem.

— Har De noe kjensskap til at *Ugo Montagna* handlet med narkotika?

— Ikke direkte. Jeg så et stort skap på Capocotta. Det var laget av kraftige eikeplanker og forsynt med en spesiallås som bare *Ugo* hadde nøkkel til. Jeg sa til ham like opp i hans åpne ansikt: — Du tjener visst alle pengene dine på narkotikahandel? Han benektet det ikke, han smilte bare.

Etter forhøret ble *Maria Caglio* kjørt tilbake til klosteret under polit eskorte. Få dager senere fyrte hun av enda et dramatisk skudd mot sin tidligere elsker.

(Forts. i neste nr.)